

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	2033 Історія, європеїстика, археологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2033
Назва ОП	Історія, європеїстика, археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Латиш Юрій Володимирович, Нефьодова Марина Олександрівна, Шніцер Ігор Омелянович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	09.03.2021 р. – 11.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8%20%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%2C%20%D1%94%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%97%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%2C%20%D0%B0%D1%80%D1%85%D0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-03/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B8%20%D0%9E%D0%9F%D0%9F%20%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%2C%20%D1%94%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%97%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B0%D1%80%D1%85%D0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За результатами проведення експертизи ЕГ встановила, що ОП «Історія, європеїстика, археологія» у ВНУ імені Лесі Українки в цілому реалізується на належному рівні. У ЗВО сформовано високу корпоративну культуру, спрямовану на формування високоосвіченої, творчої, патріотичної особистості, здатної вільно та незалежно мислити. Між керівництвом, науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти склалася доброзичлива атмосфера. Позитивно, що керівництво ЗВО проявляє великий інтерес до розвитку та удосконалення ОП «Історія, європеїстика, археологія». Освітній процес відбувається відповідно до законодавства та нормативних документів ЗВО, здійснюється якісно у сприятливому та комфортному для здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників освітньому середовищі. Експертиза засвідчила загальну відповідність ОП критеріям оцінювання якості освітньої програми. Виявлені недоліки не є суттєвими. Таким чином, ОП «Історія, європеїстика, археологія» та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недоліками, що не є суттєвими (рівень В).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОП «Історія, європеїстика, археологія» узгоджуються з місією та стратегією ВНУ імені Лесі Українки; загальний обсяг ОП у кредитах ЄКТС відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та стандарту вищої освіти; роботодавці залучаються як до перегляду ОП, так і до викладання на ній; правила проведення контрольних заходів доступні для учасників освітнього процесу, форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими та зрозумілими; наявні елементи дуальної освіти, що сприяє практичній підготовці та майбутньому працевлаштуванню здобувачів вищої освіти; ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності; наявність політики й чітких стандартів дотримання академічної доброчесності; ОП «Історія, європеїстика, археологія» має чітке регіональне спрямування в контексті історії Волині.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Суттєві недоліки ОП «Історія, європеїстика, археологія» відсутні. Рекомендовано при удосконаленні ОП «Історія, європеїстика, археологія» враховувати досвід іноземних освітніх програм; покращити умови академічної мобільності здобувачів; продовжити розвивати дуальну форму освіти, зокрема узгодити з нею структуру та навчальний план ОП, привести договори між ЗВО та роботодавцем у відповідність до вимог ст. 49 Закону України «Про вищу освіту»; продовжувати роботу зі створення умов для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, зокрема встановити ліфт в одному з навчальних корпусів; підняти рівень залучення здобувачів вищої освіти до розробки та покращення ОП; забезпечити здобувачам вищої освіти можливість безплатної публікації у виданнях ЗВО; рекомендовано забезпечити здобувачам вищої освіти можливість вивчати, крім основної іноземної мови, й регіональні мови за їхнім бажанням; ЗВО має приділити більшу увагу доведенню цінності, політик та процедур академічної доброчесності до здобувачів вищої освіти; своєчасно та в повному обсязі оприлюднювати на офіційному веб-сайт інформацію про освітню діяльність за ОП «Історія, європеїстика, археологія»; з метою удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти рекомендовано у нормативно-правовій базі ЗВО чітко визначити функції, обов'язки, права та відповідальність гаранта освітніх програм.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма «Історія, європеїстика, археологія» спеціальності 032 Історія та археологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має належним чином прописану мету та орієнтацію програми, спрямовану на підготовку фахівців на основі новітніх досягнень історичної науки та археології із застосуванням сучасних методів навчання, які забезпечують набуття загальних та фахових компетентностей відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 575 від 29.04.2020 р.). Оригінальність ОП визначається насамперед її європейською спрямованістю, що на фоні регіональних особливостей історії та археології Волині, відображення цих процесів у місцевих об'єктах матеріальної і нематеріальної історико-культурної спадщини дозволяє ширше застосовувати практичні форми навчання. Мета і орієнтація освітньої програми корелюють зі Стратегією розвитку ВНУ імені Лесі Українки на 2020 – 2024 рр. (<https://cutt.ly/HkSQwSc>) та Статуту ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/9kSQInm>). У Стратегії університету наголошено, що університетська спільнота покликана сформувати високоосвічену, національно свідому, чесну, небайдужу, творчу особистість, здатну незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра і справедливості, для розвитку відкритого демократичного суспільства. Однією зі стратегічних цілей університету є популяризація і брендинг волинського регіону та збереження унікальності волинських освітніх традицій. Ці напрямки діяльності ВНУ імені Лесі Українки напряму пов'язані з ОП «Історія, європеїстика, археологія» та її реалізацією по підготовці висококваліфікованих істориків, знавців рідного краю.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ під час акредитації було встановлено, що до формування цілей та програмних результатів навчання ОП «Історія, європеїстика, археологія» залучалися здобувачі, стейкхолдери та університетська академічна спільнота. EG було отримано протоколи засідань спільної зустрічі деканату факультету історії, політології та національної безпеки, групи забезпечення спеціальності 032 Історія та археологія, представників здобувачів вищої освіти щодо обговорення змісту ОП «Історія, європеїстика, археологія» (ОС «Бакалавр») від 30 квітня та 12 травня 2020 р., спільного засідання групи забезпечення спеціальності 032 Історія та археологія та представників роботодавців та випускників ОП «Історія, європеїстика, археологія» (ОС «Бакалавр») від 13 травня 2020 року (завантажені в систему НА), які підтверджують факт обговорення ОП, врахування конкретних пропозицій викладачів і здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів (директора Волинського краєзнавчого музею Важатко О., заступника директора Адміністрації державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку Баюка В., провідного наукового співробітника Музею історії Луцького братства, відділу Волинського краєзнавчого музею Білика В.). Наявні позитивні рецензії на ОП від директора Державного історико-культурного заповідника у м. Луцьк Рудецького П., директора Волинського краєзнавчого музею Важатко О. та завідувача філії НВІМУ – Волинського регіонального музею українського війська та військової техніки Ткачука О.). Про врахування інтересів академічної позауніверситетської спільноти говорити не можемо, оскільки їхні відгуки на ОП «Історія, європеїстика, археологія» відсутні. Дієвим інструментом опитування здобувачів вищої освіти щодо оцінювання якості реалізації ОП є створена у ВНУ імені Лесі Українки онлайн платформа для опитування здобувачів, яка заповнюється щороку (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istorii-politologii-ta-nacionalnoi-bezpeki>). Результати опитування аналізуються гарантом та групою забезпечення. Відзначимо, що представники студентського самоврядування входять до Вченої ради університету, що дає їм можливість долучитися до процедури моніторингу та перегляду ОП. EG під час зустрічі з представниками студентського самоврядування з'ясувала, що вони не зовсім обізнані з механізмом цієї процедури. У цілому, мета, орієнтація та програмні результати навчання ОП «Історія, європеїстика, археологія» визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, що було з'ясовано EG в ході відеозустрічей з визначеними сторонами.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати навчання ОП «Історія, європеїстика, археологія» визначені з урахуванням сучасних тенденцій розвитку спеціальності 032 Історія та археологія та регіональних потреб. Це проявляється як у використанні сучасних освітніх методик, так і у запровадженні в структуру ОП окремих регіональних освітніх компонентів (ОК 37 Історія Волині, ОК 40 Охорона культурної спадщини: світовий та український досвід) та тематичній регіональній скерованості курсових робіт здобувачів (Витяг з протоколу засідання комісії щодо захисту курсових робіт студентів III курсу від 26 травня 2020 р. (завантажений в систему НА)). Сучасні тенденції розвитку

гуманітарної галузі засвоюються здобувачами під час вивчення нормативних курсів «Вступ до спеціальності», «Історичні школи та методології в Україні», «Методика польової археології», «Методика навчання історії» тощо. З метою приведення програмних результатів навчання за ОП 2020 р. у відповідність до розвитку спеціальності 032 Історія та археологія, групою забезпечення було збільшено перелік дисциплін за вибором здобувача вищої освіти, приділено увагу вмінню здобувачів користуватися комп'ютерною технікою (ОК 4 Інформаційні технології в галузі знань) та володінню іноземною мовою (ОК 2 Іноземна мова (за професійним спрямуванням)). У меті ОП та її програмних результатах навчання враховано особливості розвитку спеціальності 032 Історія та археологія, що гарантоване підготовкою фахівців, які зможуть працювати в науково-дослідних установах, музеях, туристичній сфері, інституціях охорони та популяризації культурної спадщини тощо. Зважаючи на те, що розробники ОП «Історія, європеїстика, археологія» наголошують на її регіональному контексті доречно було б надати здобувачам можливість поряд з основною іноземною мовою вивчати одну регіональну мову за вибором. Це зробило б випускників ОП більш конкурентоспроможними на українському та європейському ринках праці. Під час формування цілей та ПРН за ОП «Історія, європеїстика, археологія» враховано досвід ОП Житомирського державного університету імені Івана Франка (2016 р.), ОП Київського університету імені Бориса Грінченка (2017 р.), ОП Кам'янець-Подільського університету імені Івана Огієнка (2018 р.), ОП Історія. Європейські студії Ізмаїльського державного гуманітарного університету (2016 р.). ЕГ констатує, що мета та ПРН ОП «Історія, європеїстика, археологія» загалом враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контекст.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Історія, європеїстика, археологія» відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 575 від 29.04.2020 р.). Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-032-b.pdf>), досягаються шляхом вивчення низки дисциплін визначеного об'єму, практичного закріплення отриманих знань у ході проходження відповідних практик, а також державної атестації. Увесь обсяг заявлених компетентностей та програмних результатів навчання відповідають завданням підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП «Історія, європеїстика, археологія» узгоджуються з місією та стратегією ВНУ імені Лесі Українки. У ЗВО сформована висока корпоративна культура, направлена на формування високоосвіченої, національно свідомої, творчої особистості, здатної незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра і справедливості, для розвитку відкритого демократичного суспільства. До розробки ОП були залучені представники університетської академічної спільноти, здобувачі та роботодавці. Тенденції розвитку спеціальності, галузевий та регіональний контекст враховано при формулюванні цілей та програмних результатів навчання. ОП «Історія, європеїстика, археологія» враховує успішний досвід вітчизняних ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендовано при формуванні цілей та програмних результатів навчання враховувати інтереси академічної позауніверситетської спільноти та досвід іноземних освітніх програм. Для посилення регіонального контексту ОП та збільшення конкурентоспроможності випускників на ринку праці варто розглянути можливість введення до освітньої складової ОП «Історія, європеїстика, археологія» вивчення регіональної мови за вибором здобувача. ЕГ рекомендує посилити інформування представників студентського самоврядування про їх місце та роль в процедурах розроблення, моніторингу та періодичному перегляді ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Суттєві недоліки ОП «Історія, європеїстика, археологія» за даним критерієм відсутні. Зважаючи на сильні сторони та позитивні практики, а також на те, що ОП «Історія, європеїстика, археологія» забезпечує потребу регіону у фахівцях, які здатні розв'язувати спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері історії та археології, ЕГ дійшла висновку, що дана ОП відповідає Критерію 1 за рівнем В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Історія, європеїстика, археологія» становить 240 кредитів ЄКТС, з них 180 – обов'язкові компоненти, 60 – дисципліни за вибором здобувачів освіти (<https://is.gd/wN5HJE>), що відповідає п. 4 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>), а також стандарту вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-032-b.pdf>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми складений відповідно до Положення про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<https://is.gd/di9tO2>), Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки (<https://is.gd/yeriKm>). Проаналізувавши навчальний план ОП «Історія, європеїстика, археологія» (<https://is.gd/ZLMLDI>), ЕГ встановила, що освітня програма є структурованою та збалансованою за семестрами та роками навчання. Змістовно ОП розподілена на навчальні цикли, що включають цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки та цикл вибіркових дисциплін. Структурно-логічна схема ОП засвідчує чітку структуру і логічну взаємопов'язаність компонентів. Відповідно до стандарту вищої освіти понад 50% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Програмні результати навчання досягаються обов'язковими освітніми компонентами. Значна увага приділяється набуттю гуманітарних та мовних компетентностей, здатності спілкуватися державною та іноземними мовами. Під час відеозустрічі з ЕГ студенти висловили задоволення обсягом та рівнем викладання іноземних мов. Натомість начальник відділу міжнародних зв'язків Коломечук В. висловив припущення, що саме недостатній рівень володіння студентами ОП «Історія, європеїстика, археологія» іноземними мовами перешкоджає їм брати участь у міжнародній академічній мобільності.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

На підставі аналізу ОП та навчального плану «Історія, європеїстика, археологія» ЕГ встановила, що освітні компоненти ОП загалом відповідають об'єкту вивчення та професійної діяльності, визначеному стандартом вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-032-b.pdf>): під час реалізації ОП здобувачі вищої освіти здобувають фундаментальні знання з історії України та інших країн. Здобувачі також оволодівають системою наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів інтерпретації історичного минулого і понять, які використовуються в процесі вивчення історії різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому періоді, що засвідчує відповідність змісту ОП теоретичному змісту предметної області. У ході реалізації ОП у здобувачів формуються здатності застосовувати набуті знання для збереження та використання історико-культурної спадщини, чому сприяє проведення археологічної, історико-краєзнавчої та архівної практик. Особлива увага до археологічних дисциплін (з акцентом на волинській регіональній проблематиці) забезпечує глибоке опанування теоретичних засад археології та залучення здобувачів до польових досліджень, що формує уміння опрацьовувати та описувати речові джерела, використовувати їх в історичних дослідженнях та пам'яткоохоронній діяльності. Під час огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП, було встановлено наявність комп'ютерних класів, програмного забезпечення, мультимедійних засобів, електронних ресурсів бібліотеки тощо.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП «Історія, європеїстика, археологія» передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. У ЗВО наявна нормативна база для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання студентів ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/7hwTRKj>), «Положення про індивідуальний навчальний план студента» (<https://is.gd/9YmlUn>), Положення про індивідуальний навчальний план студента (<https://is.gd/9YmlUn>). Вільний вибір навчальних дисциплін студент здійснює в обсязі, що становить не менше як 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС (60 кредитів) і відповідає вимогам п.5, ч.1, ст.62 Закону України «Про вищу освіту» та стандарту вищої освіти. Навчальний план включає лише обов'язкові дисципліни та передбачає наявність кредитів для вибіркових дисциплін. Здобувач має право обирати навчальні дисципліни, що запропоновані для інших ОП і рівнів. Перелік вибіркових дисциплін оприлюднений на сайті ЗВО (<https://is.gd/1YUTTu>). Відеозустріч із здобувачами вищої освіти засвідчила їх ознайомлення зі своїми правами на вибір дисциплін вільного вибору, а також з переліком дисциплін вільного вибору, що свідчить про прозорість та зрозумілість процедури вибору. Однак залучені до відеозустрічі здобувачі ще не зробили вибір дисциплін, який відповідно до Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання студентів ВНУ імені Лесі Українки здійснюється упродовж лютого-березня. У процесі вибору здобувачі вищої освіти мають можливість ознайомлюватись з більшістю робочих програм дисциплін (силабусами) на сайті ЗВО. Окремі робочі силябуси дисциплін не коректно розміщені та не завантажуються. Студенти також мають змогу формувати свою індивідуальну освітню траєкторію шляхом вибору мови під час вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням»; секції за видом спорту в дисципліні «Фізичне виховання»; місця проходження практики; теми курсової роботи та наукового керівника (<https://cutt.ly/7hwTRKj>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти ОП «Історія, європеїстика, археологія» регламентується Положенням про проведення практики студентів ВНУ імені Лесі Українки» (<https://is.gd/bkhQPv>) і включає проходження чотирьох виробничих практик (археологічної, музейно-архівної, історико-краєзнавчої, педагогічної). Вони відбуваються на базі провідних установ регіону, які є потенційними роботодавцями – Волинської рятівної археологічної експедиції Інституту археології НАН України (с. Хрінники Демидівського району Рівненської області), Державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку, місцевих музеїв та архівів, навчальних закладів Луцька та регіону. Звітні документи про практики зберігаються на кафедрах, які відповідають за проведення практики, де також наявні робочі програми, силябуси, методичні рекомендації, укладені керівниками практик. Наявні також договори з базами практик. У ЗВО розроблено зразки звітної документації про практику (<https://is.gd/8CfDDe>). Під час відеозустрічі ЕГ з роботодавцями було з'ясовано, що виробничі практики є досить різноманітними та дозволяють забезпечити формування різних фахових компетентностей: студенти опановують засади польових археологічних досліджень, музейної та екскурсійної роботи, реставрації, краєзнавчих досліджень, набувають педагогічної майстерності. Крім виробничих практик, на ОП «Історія, європеїстика, археологія» застосовуються інші види практичної підготовки: практичні заняття, семінари, написання курсових робіт.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Історія, європеїстика, археологія» в цілому дає змогу набутти здобувачам вищої освіти навички, необхідні для подальшої професійної діяльності випускника. Серед компетентностей випускника, визначених стандартом вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-032-b.pdf>), наявні ті, які можна віднести до соціальних навичок, зокрема, здатність працювати в команді, здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства. Набуття цих компетентностей під час вивчення ОК відображено у матриці відповідності загальних компетентностей компонентам ОП, а також у звіті про самооцінювання. Навички комунікації здобувачів вищої освіти розвиваються під час практик, особливо педагогічної, у ході опитувань інформаторів під час історико-краєзнавчої практики, при публічних виступах на семінарах та конференціях. Командній роботі найкраще сприяє археологічна практика, де здобувачі вищої освіти набувають досвіду спільної праці та спільної організації побуту в польових умовах. Навички лідерства формуються під час роботи в органах студентського самоврядування та наукових гуртках. Під час відеозустрічі ЕГ з науково-педагогічними працівниками, окремі викладачі показали неповне розуміння поняття соціальних навичок (soft skills).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт вищої освіти за спеціальністю відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є

відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до Положення про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<https://is.gd/digtO2>) обсяг аудиторного навантаження за освітнім рівнем «бакалавр» (денної форми навчання) становить: на 1–3 курсах – як правило, від 1/3 (34%) до 1/2 (50%) від загального обсягу (18–26 годин тижневого навантаження); на 4 курсі – як правило, 1/3 (34%) від загального обсягу (18–22 години тижневого навантаження). На підставі аналізу відомості про самооцінювання та навчального плану ОП (<https://is.gd/ZLMLDL>), ЕГ встановила, що тижневе аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти за ОП 2020 р. становить 26 год. у 1-2 семестрах, 24 год. у 3 семестрі, 23,5 год. у 4 семестрі, 25,5 год. у 5 семестрі, 24 год. у 6 семестрі, 22 години у 7-8 семестрах. Частка аудиторних годин становить 44%. Під час відеозустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти висловлювали задоволення обсягом аудиторних годин, зокрема, на вивчення іноземної мови, а також підкреслювали використання різноманітних форм роботи, застосування онлайн-платформ під час дистанційного навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У ЗВО є Положення про підготовку студентів у ВНУ імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти (<https://is.gd/hJeP1e>). За формою навчання з елементами дуальної освіти навчаються троє здобувачів вищої освіти ОП «Історія, європеїстика, археологія». Хоча можливість дуальної освіти не відображена в самій ОП та навчальному плані. Організація навчального процесу з елементами дуальної освіти регулюється тристороннім договором між ЗВО, роботодавцем (Державним історико-культурним заповідником у м. Луцьку) та студентом. Укладені тристоронні угоди, всупереч ст. 49 Закону України «Про вищу освіту», не передбачають порядку працевлаштування здобувача вищої освіти та оплати його праці; обсягу та очікуваних результатів навчання здобувача вищої освіти на робочому місці; порядку оцінювання результатів навчання, здобутих на робочому місці. Під час відеозустрічі зі здобувачами вищої освіти студент Сидор А. заявив, що лише проходив практику (брав участь у розкопках після 1 та 2 курсів) у заповіднику, але не працює там, і його праця не оплачується. Під час відеозустрічі із роботодавцями директор Державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку Рудецький П. повідомив, що на даний час студенти, які навчаються за дуальною формою освіти, у заповіднику не працевлаштовані. Таким чином, мова йде не про повноцінну дуальну освіту, а лише про окремі її елементи.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Наявність можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, підкріплена широким переліком вибіркових дисциплін; наявність глибокої практичної підготовки на базі провідних наукових, архівних та музейних установ регіону, яка дає можливість здобувачам ОП «Історія, європеїстика, археологія» здобути необхідні компетенції для професійної діяльності; чітка та логічно обумовлена структура ОП; наявність елементів дуальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Рекомендовано враховувати та удосконалити набуття соціальних навичок (soft skills), розвивати дуальну форму освіти, зокрема узгодити з нею структуру та навчальний план ОП, привести договори між ЗВО та роботодавцем у відповідність до вимог ст. 49 Закону України «Про вищу освіту».

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура і зміст ОП «Історія, європеїстика, археологія» відповідає вимогам законодавства та стандарту вищої освіти для бакалаврського рівня вищої освіти. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а практична підготовка надає необхідний рівень компетенції для успішної професійної діяльності. В цілому ОП «Історія, європеїстика, археологія» відповідає рівню В за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ВНУ імені Лесі Українки у 2021 р. оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://vnu.edu.ua/uk/news/vstup-2021/pravila-priyomu-2021>). Вони розроблені приймальною комісією університету та затверджені Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2021 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2020 року № 1274 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 09 грудня 2020 року за № 1225/35508. Перелік вступних випробувань оприлюднений на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://cutt.ly/ljUJ19L>). Конкурсний відбір (відкрита конкурсна пропозиція) здійснюється на основі врахування ЗНО з предметів: Української мови та літератури (коефіцієнт – 0,35), Історії України (0,4), Математика або Іноземна мова, або Біологія або Географія, або Фізика, або Хімія (0,2), вага атестата про повну загальну середню освіту - 0,05. Мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі або для зарахування на навчання поза конкурсом встановлена Вченою радою університету – 100 балів. Історія України – це профільний предмет, цим і обумовлений вищий коефіцієнт для нього. Співвідношення коефіцієнтів обговорюється на засіданнях випускових кафедр та вченої ради факультету, затверджується Вченою радою ЗВО. Для вступників на базі ПЗСО передбачений Регіональний коефіцієнт при вступі до ВНУ імені Лесі Українки (1,02). Отже, правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Аналіз оприлюднених на офіційному веб-сайті ЗВО Правил прийому до ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/news/vstup-2021/pravila-priyomu-2021>) засвідчує, що особливостей прийому на ОП «Історія, європеїстика, археологія» (порівняно з іншими ОП) немає. Передумовами вступу для здобуття ступеня бакалавра за ОП приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту (на перший курс) або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста (на другий курс). Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший курс для здобуття ступеня бакалавра зараховуються бали сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання. Для конкурсного відбору осіб, які на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста вступають на другий курс ОП денної форми навчання перелік вступних випробувань включає ЗНО з української мови та літератури, ЗНО на вибір вступника, фахове випробування (Історія України). Згідно з Правилами прийому до ВНУ імені Лесі Українки існують спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти. Правила прийому на навчання за ОП «Історія, європеїстика, археологія» корелюють з її відповідними положеннями.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання здобувачів, отриманих у інших ЗВО, регулюється оприлюдненим на офіційному веб-сайті ВНУ імені Лесі Українки Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (<https://cutt.ly/8kE9z1J>). Пункт 2.2. даного Положення передбачає, що підстава для визнання результатів навчання – це надана студентом академічна довідка, завірена у встановленому порядку, індивідуальний навчальний план (залікова книжка) студента або додаток до диплому про попередню освіту. Перезарахування результатів навчання з освітніх компонентів (навчальних дисциплін) проводиться на підставі порівняння навчальних планів відповідної спеціальності (освітньої програми) та Академічної довідки, індивідуального навчального плану або залікової книжки, що надає здобувач. При цьому під час перезарахування форм підсумкового контролю з дисциплін екзамен може бути зарахований як залік із відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС. Рішення щодо визнання періодів навчання та зарахування залікових кредитів, отриманих у формальній освіті, приймає створена розпорядженням декана Предметна комісія у складі завідувача випускової кафедри, профільного викладача та представника студентського самоврядування. Усі кредити, отримані під час академічної мобільності, за програмою «Подвійний диплом», у навчанні із використанням елементів дуальної освіти, які погоджено в Договорі про навчання та підтверджено Академічною довідкою, довідкою з оцінкою роботи на виробництві, перезараховуються без будь-якої додаткової роботи чи оцінювання. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час реалізації ОП «Історія, європеїстика, археологія» у ВНУ імені Лесі Українки практики визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (<https://cutt.ly/8kE9z1J>). Пункт 3.1. даного Положення передбачає, що визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, розповсюджується на обов'язкові та вибіркові дисципліни навчального плану ОП. Не відбувається визнання результатів на всі види державної атестації. Згідно з п. 3.4 даного Положення, визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання. Пункт 3.5. Положення говорить про те, що у межах навчального року Університет може визнати результати навчання, набуті в неформальній освіті, в обсязі не більше як 10% загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів. На думку ЕГ, правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Випадків перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, на ОП «Історія, європеїстика, археологія» не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У ВНУ імені Лесі Українки правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. Документи містять положення щодо академічної мобільності та неформальної освіти здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність конкретних випадків перезарахування результатів, отриманих у формальній та неформальній освіті на ОП «Історія, європеїстика, археологія». Рекомендовано покращити умови для мобільності здобувачів ОП у ЗВО з якими ВНУ імені Лесі Українки має укладені договори про співробітництво.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому до ВНУ імені Лесі Українки є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Уся необхідна інформація розмішена на офіційному веб-сайті ЗВО у вільному доступі та дає можливість абітурієнтам знати чітку та правдиву інформацію щодо вступу. Правила визнання результатів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті чітко прописані та доступні для всіх учасників освітнього процесу. ОП «Історія, європеїстика, археологія» загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначена рекомендація не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. В цілому ОП «Історія, європеїстика, археологія» відповідає рівню В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОП «Історія, європеїстика, археологія» регламентується Положенням про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі

Українки (<https://cutt.ly/Ah5mv1L>). Згідно з п. 4.5.1. даного Положення навчальний процес у ЗВО здійснюється у таких формах: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студентів, практична підготовка, контрольні заходи. П. 4.5.2. Положення виділяє такі основні види навчальних занять: лекція, лабораторне, практичне/семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Інші види навчальних занять визначаються в порядку, встановленому ЗВО. Згідно з Положенням про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/Ah5mv1L>) університет сповідує принцип академічної свободи, тобто забезпечує самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом. Згідно з п. 9.1 Положення про організацію навчального процесу ВНУ імені Лесі Українки надає науково-педагогічним працівникам можливість самостійно обирати методи і засоби навчання, що забезпечують високу якість навчального процесу і належну фахову підготовку здобувачів освіти. Як правило вони обирають словесний, практичний, наочний та інтерактивний. Вказані форми та методи навчання в цілому відповідають вимогам студентоцентрованого навчання та сприяють досягненню поставлених цілей та ПРН. Академічна свобода здобувачів ОП «Історія, європеїстика, археологія» реалізується під час вибору тем навчальних занять та ІНДЗ у межах ОК, виборі вибіркових курсів у межах 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти, форм і методів навчання тощо (п.9.2 Положення). Здобувач ОП має можливість брати участь у програмах академічної мобільності та навчатись одночасно за декількома освітніми програмами, а також у декількох закладах вищої освіти. Урахування принципів академічної свободи забезпечується вільною участю здобувачів у наукових гуртках та проблемних групах, що діють на факультеті історії, політології та національної безпеки. Аналіз результатів опитування здобувачів вищої освіти за ОП дає підстави стверджувати, що форми та методи викладання навчальних дисциплін за даною ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу (<https://cutt.ly/xkVTab9>, <https://cutt.ly/ekVThKx>, <https://cutt.ly/AkVTlBe>, <https://cutt.ly/xkVTvih>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Задля швидкого доступу до інформації на будь-якому етапі освітнього процесу на офіційному веб-сайті факультету історії, політології та національної безпеки (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istorii-politologii-ta-nacionalnoi-bezpeki>) для здобувачів ОП розміщено інформацію про організацію освітнього процесу: графік освітнього процесу та розклад занять. Водночас здобувачі мають можливість ознайомитися із цілями, змістом та програмними результатами навчання, порядком та критеріями оцінювання дисциплін у робочих програмах навчальних дисциплін на початку семестру на першому теоретичному занятті з відповідної навчальної дисципліни. Інформація про порядок проведення поточного (модульного) та підсумкового контролю викладена в Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів (<https://cutt.ly/Ph5E5aD>) та Положенні про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування (<https://cutt.ly/YkADzLw>). Відповідно до Положення про дистанційне навчання у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/Zh5RitH>) для поточного та підсумкового оцінювання знань студентів можуть використовуватись технології дистанційного навчання. На офіційній веб-сайті факультету історії, політології та національної безпеки здобувачі вищої освіти мають можливість ознайомитись з навчальним планом, переліком вибіркових дисциплін та більшістю робочих програм дисциплін (силабусами). ЕГ встановлено, що робочі програми дисциплін (силабуси) ОК 19, ОК 23, ОК 26, ОК 28 та ін. ОП «Історія, європеїстика, археологія» недоступні для перегляду та ознайомлення на офіційному веб-сайті ЗВО. За результатами опитування здобувачів вищої освіти за ОП, 91 % підтвердили, що викладачі ознайомлювали їх із цілями, змістом та програмними результатами навчання, порядком та критеріями оцінювання в межах дисципліни.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Відповідно до Стратегії розвитку ВНУ імені Лесі Українки на 2020–2024 роки (<https://cutt.ly/7h5ROny>) навчальний процес у ЗВО зорієнтований не лише на якість освіти, а й на оптимальне поєднання навчання і дослідження. Поєднання навчання і дослідження під час реалізації ОП «Історія, європеїстика, археологія» відбувається у формі підготовки курсових робіт, самостійних дослідницьких проєктів у вигляді реферативних повідомлень, індивідуальних науково-дослідних завдань. На факультеті історії, політології та національної безпеки діє Наукове товариство аспірантів і студентів, історичний дискусійний клуб, студентські проблемні групи. У ВНУ імені Лесі Українки для апробації наукових досліджень здобувачів щорічно проводять Міжнародну науково-практичну конференцію молодих учених, студентів та аспірантів «Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук» (<https://vnu.edu.ua/uk/event/iii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-molodih-uchenih-studentiv-ta-aspirantiv>), а також Фестиваль науки, в рамках якого відбувається Міжнародна науково-практична конференція студентів і аспірантів «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» (<https://vnu.edu.ua/uk/articles/privitannya-uchasnikam-mizhnarodnoyi-naukovo-praktichnoyi-konferenciyi-aspirantiv-i>). Результати досліджень знаходять своє відображення в одноосібних і спільних публікаціях. Здобувачі ОП «Історія, європеїстика, археологія» мають можливість публікувати результати своїх досліджень у збірниках «Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук», «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень». Здобувачі також беруть участь у конкурсах студентських наукових робіт (студентка Мекіса Д. – III місце

у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, 8-9 квітня 2020 р., м. Кропивницький), фахових олімпіадах, всеукраїнських студентських турнірах з історії (дипломи учасників - Балецький О., Мекіса Д., Козак В., Рибачок Т., Чорний І., 5-7 листопада 2019 р., м. Київ). На підставі Положення про підготовку студентів у ВНУ імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти (<https://cutt.ly/9kVUW5g>) з метою забезпечення взаємозв'язку освіти і науки здобувачі залучаються до проведення археологічних розкопок в Державному історико-культурному заповіднику в м. Луцьк. Систематичній участі здобувачів у дослідницькій діяльності сприяють Наукове товариство аспірантів і студентів факультету історії, політології та національної безпеки, історичний дискусійний клуб, студентські проблемні групи.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ВНУ імені Лесі Українки існує практика регулярного оновлення робочих програм дисциплін. Процедура та механізм перегляду змісту освітніх компонентів ОП здійснюється відповідно до Положення про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_orhanizatsiui_navchalnoho_protseesu_2ch_rivniakh.pdf), Положення про кафедру ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia%20pro%20kafedru.pdf>), Положення про порядок рекомендації навчальних, виробничо-практичних, довідкових, картографічних видань, засобів навчання і навчального обладнання до використання у навчальному процесі ВНУ імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_pro_recom_vydan.pdf). Оновлення змісту навчальних дисциплін, інших освітніх компонентів ОП відбувається не рідше одного разу на рік, зміни розглядається і затверджуються на засіданнях кафедр, науково-методичних радах факультету та університету. Викладачі ВНУ імені Лесі Українки оновлюють зміст освітніх компонентів на основі власних наукових досягнень і сучасних практик через: участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, у т.ч., які відбуваються на факультеті (Модернізаційні процеси на Волині в XIX – на початку XX ст. (Луцьк, 2017), Волинь у роки української революції 1917–1921 рр. (Луцьк, 2018), Етнічні спільноти та конфесії на Волині: історія та сучасність (Луцьк, 2019); підвищення кваліфікації та наукове стажування у провідних ЗВО та наукових установах в Україні та за кордоном (Крамар Ю.В. – Центр східноєвропейських досліджень UCRAINICUM Католицького університету в Любліні Йоана Павла II (01.05–01.08 2017), Каліщук О.М. – Інститут історії Литви АН Литви (05.10.2018–04.01.2019); відвідування сертифікатних курсів у ВНУ імені Лесі Українки. Отримали сертифікати, які підтверджують володіння іноземною мовою на рівні B2 викладачі Білик В., Денисюк В., Кінд-Войтюк Н., Малєончук Г., Шваб А.; публікації у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз даних SCOPUS/Web of Science; обговорення актуальних проблем історичної науки, сучасних технологій і методик навчання на науково-методичних семінарах кафедр; самоосвіту викладачів. ЕГ під час акредитації не було зафіксовано практики оновлення змісту ОК на основі рекомендацій стейкхолдерів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО відповідно до Стратегії Волинського національного університету імені Лесі Українки на 2020 – 2024 рр. (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/strategy.pdf>). Інструментами інтернаціоналізації є участь здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності (<https://cutt.ly/bh5O5B6>). Університет має двосторонні договори про співробітництво із 51 ЗВО/організацією-партнером – суб'єктами іноземних держав. Право на міжнародну академічну мобільність студентів ОП «Історія, європеїстика, археологія» здійснюється на підставі угод про співробітництво між ВНУ імені Лесі Українки та іноземними ЗВО, а також у рамках інших міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, з власної ініціативи на основі індивідуальних запрошень. Відділ міжнародних зв'язків надає інформацію про закордонні ЗВО-партнери, наявні програми академічних обмінів, подає документи для участі у проєктах міжнародної мобільності, надає візову підтримку студентам. Основними видами академічної мобільності є: ступенева мобільність і кредитна мобільність. ЕГ під час акредитації не було виявлено жодного випадку міжнародної академічної мобільності серед здобувачів ОП. Цей факт під час відеозустрічі підтвердив й начальник відділу міжнародних зв'язків Коломечюк В. Інтернаціоналізація діяльності ЗВО на даній ОП здійснюється виключно шляхом участі викладачів у міжнародних науково-практичних конференціях та стажуваннях.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, базуються на принципах свободи слова та творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів в освітньому процесі. На ОП «Історія, європеїстика, археологія» збалансоване поєднання видів навчальних занять та аудиторної і самостійної роботи. Цілі, зміст та критерії оцінювання є зрозумілими учасникам освітнього процесу. Викладачі регулярно оновлюють зміст

навчальних дисциплін. При цьому вони враховують не тільки нові тенденції у галузі історичних та археологічних досліджень, але й власний практичний досвід.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендовано посилити участь здобувачів ОП «Історія, європеїстика, археологія» у міжнародній академічній мобільності. Покращити інформування здобувачів вищої освіти про зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих ОК шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті силабусів з усіх навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики, які в цілому сприяють досягненню заявлених у ОП «Історія, європеїстика, археологія» цілей та програмних результатів навчання, а також рекомендацій щодо участі здобувачів у міжнародній академічній мобільності та покращення їх інформування про зміст та програмні результати навчання у межах окремих ОК, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Історія, європеїстика, археологія» відповідає рівню В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У ВНУ імені Лесі Українки наявна нормативна база, яка врегульовує питання форм контролю та критеріїв оцінювання: Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/VjGmOv5>) та Положення про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/4jGmBIj>). ОП «Історія, європеїстика, археологія» передбачає оцінювання за 100-бальною шкалою у таких формах: поточний контроль, письмові та усні заліки, екзамени, атестаційний іспит. Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навчальної дисципліни (силабусі), у методичних рекомендаціях до курсів. Політика оцінювання прописується у силабусах, більшість з яких розміщена на веб-сайті ЗВО (<https://is.gd/fr62iN>). Доступ до окремих силабусів відсутній. Під час відеозустрічі з науково-педагогічними працівниками ЕГ встановила, що, як правило, викладачі додатково пояснюють форми і критерії оцінювання усно на першому занятті семестру. За результатами опитування переважна більшість здобувачів вищої освіти (12 з 13) заявили, що викладачі чітко і зрозуміло проінформували щодо системи поточного та контрольного оцінювання (<https://is.gd/H8r8Z6>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до стандарту вищої освіти атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи або атестаційного іспиту. ОП «Історія, європеїстика, археологія» передбачає атестацію здобувачів у вигляді атестаційного іспиту. Програма (силабус) державного іспиту і критерії до оцінювання розробляються та затверджуються випусковими кафедрами та розміщуються на веб-сторінці факультету. Під час відеозустрічі з гарантом ОП та науково-педагогічними працівниками було з'ясовано, що вибір на користь атестаційного іспиту було зроблено з причин більшої універсальності іспиту, як форми контролю.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів визначаються Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/VjGmOv5>) та Положенням про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/4jGmBIj>). Структура оцінювання кожного ОК виписана у силабусах із зазначенням розподілу балів за кожен вид навчальної роботи на різних етапах навчання. Об'єктивність контрольних заходів забезпечує використання комп'ютерного тестування. Під час відеозустрічі з представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів було з'ясовано факти широкого використання комп'ютерного тестування на ОП «Історія, європеїстика, археологія». Під час відеозустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти студенти відзначали позитивну роль поточного і підсумкового контролю у вигляді комп'ютерного тестування. У нормативних документах ЗВО чітко прописано правила проведення контрольних заходів, включаючи процедуру оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження (<https://cutt.ly/8kVA6V9>). Однак, попри наявність цих документів у відкритому доступі та їх розсилку старостам груп (це було з'ясовано під час фокус-групи із представниками органів студентського самоврядування) під час відеозустрічі з ЕГ деякі здобувачі вищої освіти продемонстрували незнання порядку оскарження результатів контрольних заходів (хоча й знали про його наявність у ЗВО). Прикладів застосування відповідних правил на ОП «Історія, європеїстика, археологія» не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ВНУ імені Лесі Українки розроблені та діють нормативні документи, що містять чітко прописані політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності: Положення про захист інтелектуальної власності у СНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/fkVGM6R>), Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників СНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/xkVG2jt>), Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/zjGQF6o>). Забезпечення академічної доброчесності є частиною внутрішньої системи забезпечення якості. У ЗВО діє навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти, який опікується питаннями академічної доброчесності. Студенти ознайомлені з нормами вищевказаних документів. За результатами опитування 13 з 13 здобувачів вищої освіти відповіли, що їх заохочували до академічної доброчесності під час навчання та виконання індивідуальних робіт з дисциплін на освітній програмі (<https://is.gd/H8r8Z6>). Попередження плагіату в академічному середовищі ЗВО здійснюється шляхом проведення комплексу різних профілактичних заходів. ЗВО популяризує академічну доброчесність. Політика щодо академічної доброчесності прописується в окремих силабусах ОК. Комітет з етики наукових досліджень наділений правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу академічної доброчесності та надавати пропозиції адміністрації університету (факультетів/інститутів) щодо накладання відповідних санкцій. Комітет впроваджує політику академічної доброчесності в ЗВО та готує нормативні документи для її регулювання. Перевірка на плагіат студентських робіт здійснюється за допомогою програм eTXT Антиплагіат, Антиплагіат, Advego Plagiatus. Випадків виявлення порушення академічної доброчесності на ОП «Історія, європеїстика, археологія» зафіксовано не було. Запобігання академічній нечесності сприяє процедура затвердження тематики курсових робіт і процедура рекомендацій до захисту кафедрою, яка передбачає перевірку тем студентських досліджень на оригінальність. Водночас відеозустріч ЕГ зі здобувачами вищої освіти засвідчила: не усі студенти мають чітке та однозначне розуміння того, що є насправді академічна доброчесність та плутають її з проявами корупції.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На ОП «Історія, європеїстика, археологія» наявні чіткі і доступні форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти. У ЗВО наявне широке використання комп'ютерного тестування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано удосконалити процедури оцінювання дисциплін, де не застосовується комп'ютерне тестування, шляхом забезпечення об'єктивності екзаменаторів (анонімне оцінювання робіт, залучення зовнішніх екзаменаторів тощо) та приділяти більшу увагу доведенню цінності, політик та процедур академічної доброчесності до усіх учасників освітнього процесу. Розглянути можливість впровадження в освітній процес компоненту чи окремих тем, де викладалися б основи академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Правила проведення контрольних заходів доступні для учасників освітнього процесу. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОП «Історія, європеїстика, археологія» є чіткими, валідними та зрозумілими, дозволяють встановити досягнення ними результатів навчання для кожного освітнього компонента. У ВНУ імені Лесі Українки наявні чіткі політика, стандарти та внутрішня нормативна база з питань забезпечення академічної доброчесності, проте потребують удосконалення її інституційне забезпечення (чіткий розподіл відповідних функцій та повноважень між наявними структурними підрозділами або посадовими особами ЗВО) та інформаційно-технологічні засоби. ЕГ оцінює рівень відповідності Критерію 5 рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Належний рівень відповідності академічної та професійної кваліфікації викладачів тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОП «Історія, європеїстика, археологія» забезпечується дотриманням Положення про порядок та основні кваліфікаційні вимоги при призначенні (переведенні) на посади науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/jjUZKU3>). Аналіз кадрового складу за даними таблиці 2 самооцінювання свідчить про відповідність ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Викладачі, що забезпечують реалізацію ОП «Історія, європеїстика, археологія» мають публікації у фахових наукових виданнях, систематично проходять підвищення кваліфікації та стажування у вітчизняних та закордонних ЗВО. ЕГ під час акредитації дійшла висновку, що кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП «Історія, європеїстика, археологія», дозволяє досягти цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ВНУ імені Лесі Українки формується згідно з Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/zjUZJWF>). Оголошення про проведення конкурсу в порядку конкурсного відбору, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному веб-сайті університету, а в разі конкурсного відбору або обрання за конкурсом на посади завідувачів кафедр також у місцевій газеті «Волинь». Кандидатури претендентів на заміщення вакантних посад обговорюються на засіданні кафедри, Вченої ради факультету, зборах трудового колективу факультету. Конкурс у порядку конкурсного відбору проводиться за участі колегіального органу конкурсної комісії. Саме вона ухвалює рекомендації стосовно претендентів на вакантні посади для подальшого затвердження на Вченій раді ВНУ імені Лесі Українки. Пріоритетними умовами для участі в конкурсному відборі викладачів за ОП є наявність відповідної освіти, наукового ступеня за спеціальністю, навчально-методичних та наукових публікацій, що стосуються викладання дисциплін за ОП. Конкурсний відбір проводиться на засадах: відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Обраним вважається претендент, який здобув понад 50% голосів присутніх членів Вченої ради Університету. Під час акредитації начальник відділу кадрів Чечель Н. зазначила, що результати опитування здобувачів не враховуються при підписанні нового договору з викладачами. При цьому повідомила, що відгуки здобувачів враховуються у неформальному порядку деканом та розглядаються на рівні факультету. Загалом у ході акредитації було підтверджено, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП «Історія, європеїстика, археологія».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ході акредитації ЕГ переконалася, що роботодавці активно долучаються до організації та реалізації освітнього процесу на ОП «Історія, європеїстика, археологія». Зокрема вони беруть участь у обговоренні та перегляді ОП

(<https://vnu.edu.ua/uk/gromadske-obgovorennya>), готують офіційні відгуки на неї, співпрацюють в рамках дуальної форми здобуття освіти. Серед роботодавців, які долучаються до реалізації ОП «Історія, європеїстика, археологія», представники Державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку, Волинського краєзнавчого музею, Державного архіву Волинської області, Інституту археології НАН України, Національного військово-історичного музею України. Факультет історії, політології та національної безпеки разом із роботодавцями регулярно організовують заходи освітньо-наукового спрямування із залученням здобувачів ОП «Історія, європеїстика, археологія».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ВНУ імені Лесі Українки активно залучає фахівців-практиків до аудиторних занять на ОП «Історія, європеїстика, археологія» через їх роботу в ЗВО на умовах сумісництва (Баюк В., заступник директора Адміністрації державного історико-культурного заповідника у м. Луцьку, дисципліна Етнічні процеси в Україні в давню добу, археологічна практика), а також відкритих занять та зустрічей, навчальних екскурсій (спільний захід із представниками військово-історичної реконструкції (Військово-історична група АЗИМУТ), 6.12.2020 р., онлайн-зустріч з Куликом І., архівістом, істориком, директором Архіву національної пам'яті, випускником історичного факультету ВНУ імені Лесі Українки (2005), 8.12.2020 р.) Здобувачі ОП «Історія, європеїстика, археологія» традиційно проходять виробничі практики на базах роботодавців. Підставою для їх проведення є спеціально укладені договори про співпрацю.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ВНУ імені Лесі Українки сприяє професійному розвитку викладачів як через власні програми, так і у співпраці з іншими організаціями. Особливості сприяння професійному розвитку викладачів сформульовані у Положенні про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/HjUVtUN>) та Положенні про наукове стажування аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах в Україні та за кордоном (<https://cutt.ly/TkBnkZ1>). Зокрема у Положенні про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників зазначено, що проходження працівником підвищення кваліфікації є обов'язковим, не рідше ніж один раз у п'ять років. Викладачі активно використовують можливості для підвищення кваліфікації у вітчизняних та закордонних ЗВО, наукових і навчально-наукових установах. Наприклад, гарант ОП Панишко С. пройшов стажування в Рівненському державному гуманітарному університеті (10.03 – 17.04 2020 р.), Білик В. – в Рівненському державному гуманітарному університеті (03.04 – 02.06 2017 р), Стрільчук Л. – у Люблінському Науково-технологічному парку та Вищій школі підприємництва та адміністрування у м. Люблін Республіка Польща (15.05. – 15.11. 2016 р.) тощо. Позитивно, що ВНУ імені Лесі Українки сприяє професійному розвитку викладачів через власні університетські програми: підвищення кваліфікації у сфері дистанційного навчання Центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування «Базові навички роботи у системі управління навчанням Moodle», курс навчання з англійської мови (рівень B2) Мовний центр «СВІТ», Школа гаранта. Механізми стимулювання професійного зростання викладачів регулюються Положенням про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів (інститутів) СНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/HjUVesx>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Коллективний договір між ВНУ імені Лесі Українки та профспілковим комітетом працівників на 2021-2025 рр. (<https://cutt.ly/9kBQZU9>) передбачає надбавки до посадового окладу і доплат з метою стимулювання сумлінної та інтенсивної праці, посилення творчої та ділової активності працівників, зразкове виконання покладених на них службових обов'язків за умови досягнення успіхів у роботі. Науково-педагогічним працівникам здійснюється доплата за наукові ступені та вчені звання (доцентам – 25% від посадового окладу, професорам – 33%, кандидатам наук, докторам філософії – 15%, докторам наук – 25%), педагогічний стаж (за 3 роки педагогічного стажу – 10% від посадового окладу, 10 років – 20%, 20 років – 30%), знання та використання іноземних мов у професійній діяльності (до 25% від посадового окладу). Матеріальне стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників передбачено згідно з Положенням про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів (інститутів) Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/HjUVesx>). Дане положення містить чіткий перелік показників до внутрішнього рейтингу ефективності діяльності науково-педагогічних працівників. Також викладацька майстерність визнається відзнаками, подяками від ректора ВНУ імені Лесі Українки (Шульга С. та Ткачук А.), органів влади та самоврядування (Малеончук Г.), МОН України (Разиграєв О., Надольська В.), КМУ (Кучерепі М.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити належний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП «Історія, європеїстика, археологія». Кадровий склад ОП відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Має місце залучення роботодавців до участі у навчальному процесі за ОП на взаємовигідних умовах. ВНУ імені Лесі Українки сприяє професійному розвитку викладачів через наявність власних програм підвищення кваліфікації або у співпраці з іншими вітчизняними та закордонними науковими, науково-освітніми організаціями. Заклад вищої освіти стимулює, в тому числі матеріально, розвиток викладацької майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ВНУ імені Лесі Українки та інших документах не передбачено врахування відгуків здобувачів про задоволеність викладацькою діяльністю науково-педагогічних працівників. Рекомендовано внести до відповідних нормативних документів положень, що дозволяли б враховувати відгуки здобувачів освіти про задоволеність рівнем викладання при підписанні договорів із викладачами.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП «Історія, європеїстика, археологія» має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками критерію 6, а вищезазначена рекомендація не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання, оскільки в цілому процедура конкурсного добору викладачів є прозорою, а відгуки здобувачів вищої освіти на практиці враховуються у неформальному порядку. ЕГ дійшла висновку, що дана ОП відповідає Критерію 6 за рівнем В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові ресурси ЗВО формуються відповідно до Статуту та інших нормативних документів, інформація про матеріально-технічну базу університету знаходиться в публічному доступі (<https://is.gd/ZQOrTO>). ЗВО має сучасну матеріальну та розвинену соціальну інфраструктуру, на факультеті історії, політології та національної безпеки достатня кількість аудиторій, в тому числі з мультимедійним обладнанням, діють Музей археології та Музей етнографії Волині та Полісся при ЗВО, Кабінет спеціальних історичних дисциплін, є комп'ютерний клас, конференц-зал на 640 посадкових місць, Простір ідей. Для навчальних цілей використовуються лабораторії відділу технічних засобів навчання «Центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування». Наявна бібліотека з сектором історичної літератури, яка регулярно поповнює власні фонди новою історичною літературою та періодикою. Здобувачам ОП надається безкоштовний доступ до електронних навчальних ресурсів, розроблених викладачами університету на платформах Moodle, Opentest, Office 365, Google-сервісів, тестових баз, а також у локальній мережі університету – доступ до наукометричних баз даних Web of Science, ScienceDirect, Scopus та до контенту Springer. Під час огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП «Історії, європеїстики, археології», члени ЕГ переконались у тому, що матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОП є достатнім та сприяє досягненню цілей і програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП «Історії, європеїстики, археології» безоплатний. Студенти і викладачі мають постійний доступ до бібліотечних фондів і баз даних. Зокрема, безоплатно надаються бібліотечно-інформаційні послуги: надання інформації про склад бібліотечних фондів за допомогою традиційного довідково-пошукового апарату

бібліотеки та електронного каталогу; надання літератури для тривалого користування на абонементі; надання видань для тимчасового користування в усіх читальних залах бібліотеки; надання доступу до повнотекстових електронних ресурсів бібліотеки (електронні енциклопедії, словники, книги, підручники, навчально-методичні посібники та ін.); надання доступу до віддалених повнотекстових ресурсів; виконання запитів користувачів в режимі онлайн тощо (<http://library.vnu.edu.ua/>). Під час огляду матеріально-технічної бази було встановлено безоплатність доступу здобувачів вищої освіти до музеїв, навчальних кабінетів, комп'ютерного класу. Під час відеозустрічі зі здобувачами вищої освіти та науковими керівниками курсових робіт з'ясувалося, що публікація наукових статей викладачів та студентів у виданнях ЗВО можлива тільки за окрему оплату.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У структурі ВНУ імені Лесі Українки є відділ охорони праці, який опікується питаннями охорони праці, безпеки життєдіяльності студентів, аспірантів, працівників університету, розслідування випадків травматизму, ведення обліку та проведення аналізу причин травмування, професійних захворювань тощо (<https://is.gd/kKjZHO>). Освітня підтримка надається здобувачам вищої освіти через комунікацію з куратором групи, викладачами, співробітниками деканату, наявна скринька анонімних звернень. Під час акредитації ЕГ з'ясовано, що проводяться опитування з питань задоволеності потреб та інтересів студентів. Загалом, здобувачі ОП «Історія, європеїстика, археологія» задоволені освітнім середовищем ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка здобувачів у ВНУ імені Лесі Українки забезпечується шляхом комунікацій з куратором групи, викладачами, гарантом, завідувачами кафедр, деканом, ректором. Деканат здійснює регулярний моніторинг організації освітнього процесу. Проводяться щотижневі засідання старостату та щосеместрові зустрічі за участю гаранта ОП та групи забезпечення. Інформаційна підтримка включає наявність зручної та ефективної системи інформування здобувачів вищої освіти з освітніх і позанавчальних питань. За результатами опитування рівень інформаційної підтримки з боку деканату факультету щодо освітнього процесу на «відмінно» оцінили 8 респондентів, на «добре» – 5 з 13; рівень інформаційної підтримки з боку кафедр факультету: на «відмінно» – 11, на «добре» – 1, на «задовільно» – 1 (<https://is.gd/H8r8Z6>). ЗВО надає профорієнтаційні консультації, організовує навчальні тренінги: «Самопрезентація й ефективне резюме», «Секрети успішного проходження співбесіди та стресового інтерв'ю», «Техніка пошуку роботи», професійна мотивація студентів до пошуку роботи, надає допомогу в працевлаштуванні студентів із особливими потребами (<https://is.gd/1GJr7D>). Спеціального відділу чи підрозділу, який би надавав психологічну підтримку здобувачам вищої освіти, у ЗВО немає. Загальну координацію студентського життя ЗВО здійснює Відділ молодіжної політики та соціальної роботи, до функцій якого належать всебічне сприяння духовному та фізичному розвитку студентської молоді, виховання у неї почуття громадянської свідомості та патріотизму; координація діяльності структурних підрозділів, студентського самоврядування та співпраця з громадськими організаціями в питаннях молодіжної діяльності та виховної роботи; сприяння широкому залученню студентів до діяльності органів студентського самоврядування, розвитку прогресивних форм самоврядування; вивчення проблем студентської молоді і створення необхідних умов діяльності молодіжних організацій для повноцінного соціального становлення та розвитку молоді (<https://is.gd/bLmKmo>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ВНУ імені Лесі Українки проводить систематичну роботу з вдосконалення своєї інфраструктури, у тому числі значну роботу зі створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Тут діє інклюзивний хаб, вхід до корпусу обладнаний пандусами, наявна можливість поєднання аудиторної та дистанційної форм навчання, наявний доступ до електронних ресурсів бібліотеки. Студентам, які працевлаштовані під час навчання, надається право вільного відвідування лекційних занять. Студент О. Михальчук, який потребує особливих форм роботи, під час відеозустрічі з ЕГ заявив, що викладачі йдуть йому назустріч, замінюючи письмові завдання усними. В одному з навчальних корпусів відсутній ліфт. І хоча на сьогодні серед студентів ОП «Історія, європеїстика, археологія» немає осіб з ураженнями опорно-рухового апарату, в майбутньому це може становити проблему для реалізації їх права на здобуття вищої освіти.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Питання врегулювання конфліктних ситуацій здійснюється на основі широкої нормативної бази: Статуту ЗВО (<https://cutt.ly/rjOkjeb>), Правил внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/vjOkT1L>), Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/OjOjFmU>). Усі ці документи оприлюднені на веб-сайті ЗВО, а Положення обговорювалось на засіданнях старостату, та здобувачами вищої освіти. Процедура вирішення конфліктних ситуацій досить формалізована, хоча ЗВО прагне опиратися на превентивні заходи (це засвідчила відеозустріч із представниками студентського самоврядування). Нормативні документи, якими регулюється запобігання та протидія корупції у ЗВО, розміщені на сайті (<https://vnu.edu.ua/uk/antikorupciyne-zakonodavstvo>). На факультеті історії, політології та національної безпеки є скринька довіри, через яку студент може анонімно повідомити про будь-які факти. Під час відеозустрічей зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування з'ясовано, що здобувачі вищої освіти в основному ознайомлені з процедурами вирішення конфліктних ситуацій (окремі здобувачі вищої освіти погано обізнані із ними, хоча їм відомий факт наявності нормативних документів), зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо, втім подібних випадків у межах ОП «Історія, європеїстика, археологія» не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ВНУ імені Лесі Українки має належний рівень матеріально-технічної бази. Здобувачі ОП «Історія, європеїстика, археологія» мають високий рівень освітньої та соціальної підтримки. Серед позитивних практик можна відзначити окремий сектор історичної літератури у бібліотеці ЗВО, безкоштовний доступ до електронних навчальних ресурсів та наукометричних баз.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендовано встановити ліфт в одному з навчальних корпусів задля покращення умов для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, поліпшити забезпечення психологічної підтримки здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ВНУ імені Лесі Українки є достатнім та сприяє досягненню цілей і програмних результатів навчання ОП «Історія, європеїстика, археологія». Викладачі та здобувачі мають безоплатний доступ до інфраструктури ЗВО. Здобувачі забезпечені на достатньому рівні основними напрямками підтримки: освітньою, консультаційною, організаційною та інформаційною. У ЗВО вживаються необхідні заходи для забезпечення умов для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Відсутність ліфта в одному з навчальних корпусів на сьогодні не перешкоджає навчальному процесу за ОП та досягненню програмних результатів навчання. В цілому ОНП «Історія, європеїстика, археологія» відповідає рівню В за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки регулюються Положенням про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття ОП у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/nruc>), Положенням про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/ujldG5K>). ЕГ з'ясовано, що університет послідовно дотримується цих процедур. Під час відеозустрічі ЕГ з адміністративним персоналом, начальник навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти Балабух Н. висвітлила процес моніторингу якості вищої освіти в ЗВО та пояснила, у яких випадках здійснюється перегляд ОП. Останній на сьогодні перегляд ОП «Історія, європеїстика, археологія» здійснювався у 2020 р. у зв'язку із затвердженням Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 575 від 29.04.2020 р.) та з урахуванням думок здобувачів вищої освіти, академічної спільноти та роботодавців. Крім того, що

в ОП «Історія, європеїстика, археологія» 2020 р. компетентності та програмні результати навчання, а також співвідношення між ними приведені у відповідність до вимог Стандарту, було внесено зміни у цикл професійної підготовки. Зокрема введено до ОП два нових ОК: Історія науки і техніки та Охорона культурної спадщини: світовий та український досвід. Також розробники ОП вирішили змінити підхід до формування переліку вибіркових дисциплін. У ОП «Історія, європеїстика, археологія» 2020 р. відсутня чітка фіксація конкретних вибіркових дисциплін.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі ОП «Історія, європеїстика, археологія» залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Така практика у ВНУ імені Лесі Українки регламентована Положенням про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/ujIdG5K>). Здобувачі вищої освіти залучаються до оновлення ОП шляхом участі у тематичних зустрічах, опитуваннях, організованих проєктною групою ОП у співпраці з працівниками деканату та взаємодії з органами студентського самоврядування, представники яких входять до Вченої ради факультету історії, політології та національної безпеки. Позитивною практикою на даній ОП є те, що пропозиції здобувачів вищої освіти беруть до уваги під час перегляду ОП. Так, за підсумками зустрічі зі здобувачами вищої освіти 9.12.2019 р., 23.04.2020 р., 13.05.2020 р. при перегляді ОП були враховані наступні побажання здобувачів: корегування співвідношення форм контролю серед дисциплін загальної підготовки, зокрема зміна форми підсумкового контролю з ОК Інформаційні технології в галузі з екзамену на залік; включення до переліку нормативних освітніх компонентів дисципліни Українська етнологія; формування переліку вибіркових дисциплін, пізнавальних та необхідних для майбутнього працевлаштування. Під час відеозустрічі з ЕГ голова студентської ради факультету історії, політології та національної безпеки М'якота М. продемонстрував необізнаність в питаннях участі органів студентського самоврядування в процедурах забезпечення якості освіти, що зазначені у Положенні про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/nruc> пункт 3.15) та Положенні про студентське самоврядування Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/olyo> пункт 2.3). На думку ЕГ, це свідчить про обмежене розуміння студрадою своїх повноважень та обов'язків.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час акредитації ЕГ пересвідчилася в тому, що стейкхолдери активно залучені до процесу оцінки та перегляду ОП «Історія, європеїстика, археологія» та інших процедур забезпечення її якості. Доказом цьому є позитивні рецензії на ОП від директора Державного історико-культурного заповідника у м. Луцьк Рудецького П., директора Волинського краєзнавчого музею Важатко О. та завідувача філії НВІМУ – Волинського регіонального музею українського війська та військової техніки Ткачука О. На ОП існує позитивна практика врахування рекомендацій стейкхолдерів під час перегляду освітньої програми. Відзначимо, що між ВНУ імені Лесі Українки та роботодавцями укладено низку договорів про співпрацю, які передбачають, у тому числі проходження здобувачами вищої освіти виробничих практик на базі закладів із відповідною спеціалізацією. Стейкхолдери активно залучаються до навчального процесу, відвідуючи ЗВО у якості лекторів та керівників виробничих практик. За карантинних умов зустрічі стейкхолдерів та здобувачів відбувалися у форматі онлайн. Співпраця ВНУ імені Лесі Українки зі стейкхолдерами призводить до позитивної статистики працевлаштування випускників істориків на місцях, що мають договори про співпрацю із ЗВО. ВНУ імені Лесі Українки практикує організацію ЯрФесту за участю стейкхолдерів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ВНУ імені Лесі Українки намагається відстежувати кар'єрний шлях випускників. На веб-сайті ЗВО розміщена анкета випускника (<https://vnu.edu.ua/uk/articles/anketa-vipusknika>). Аналізом результатів анкетування займається Асоціація випускників ВНУ імені Лесі Українки. У соцмережах діє сторінка Асоціації випускників ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/TkNR6DB>). Інструментом комунікації ЗВО з випускниками є організація зустрічей випускників. Також частина випускників працюють у підрозділах ВНУ імені Лесі Українки. Конкретно за ОНП «Історія, європеїстика, археологія» 2017 р. випускників поки що немає.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Моніторинг ОП у ВНУ імені Лесі Українки здійснюється на основі Положення про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм (<http://surl.li/nruc>). Група забезпечення під час моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми зобов'язана врахувати всі обґрунтовані інтереси, пропозиції та зауваження зацікавлених сторін. Згідно з п. 3.15 Положення гарант освітньої програми відповідає за розробку, моніторинг і періодичний перегляд освітньої програми. У ЗВО відсутнє Положення про гаранта освітньої програми. На думку ЕГ, це зменшує можливості гаранта освітньої програми вчасно реагувати на виявлені недоліки в освітній програмі. У ВНУ імені Лесі Українки діє навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти. Відділ займається питаннями кадрового, методичного, технічного забезпечень, проводить консультації у рамках проєкту «Школа гарантів», спрямованого на підвищення якості ОП. За результатами моніторингу освітньої діяльності з реалізації ОП серед студентів (анкетування) можна ознайомитись на сторінці відділу (<http://surl.li/oagf>). Ще одним напрямком роботи цієї структури є надання пропозицій до оновлення освітніх програм та їх експертиза. Під час відеозустрічі ЕГ з адміністративним персоналом було виявлено високий рівень зацікавленості працівників адміністрації із підтримки ОП що акредитується, проте конкретний випадок виявлення та усунення недоліку озвучено не було.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Історія, європеїстика, археологія» є первинною, а тому зауважень та пропозицій попередніх акредитацій ще не було. Проте ВНУ імені Лесі Українки врахував зауваження та рекомендації акредитації ОП Історія та археологія, рівень вищої освіти – доктор філософії. Зокрема у ЗВО було затверджено Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/OkNSIc4>), Положення про порядок та процедуру вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/JkNSV6p>) Положення про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/GkNDJy5>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час акредитації ЕГ переконалася у формуванні у ВНУ імені Лесі Українки належного рівня культури якості, яка сприяє постійному розвитку ОП «Історія, європеїстика, археологія». Це простежується у Стратегії розвитку ВНУ імені Лесі Українки на 2020 – 2024 рр. (<https://cutt.ly/HkSQwSc>) та Статуті ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/9kSQInm>). До перегляду та оновлення ОП «Історія, європеїстика, археологія» у 2020 році було залучено усіх учасників та стейкхолдерів освітнього процесу. ЕГ було отримано протоколи засідань спільної зустрічі деканату факультету історії, політології та національної безпеки, групи забезпечення спеціальності 032 Історія та археологія, представників здобувачів вищої освіти щодо обговорення змісту ОП «Історія, європеїстика, археологія» (ОС «Бакалавр») від 30 квітня та 12 травня 2020 р., спільного засідання групи забезпечення спеціальності 032 Історія та археологія та представників роботодавців та випускників ОП «Історія, європеїстика, археологія» (ОС «Бакалавр») від 13 травня 2020 року (завантажені в систему НА), які підтверджують факт обговорення ОП, врахування конкретних пропозицій викладачів і здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів. Доказом врахування думок та побажань здобувачів на даній ОП стало збільшення тривалості археологічної практики на 1 тиждень та переведення форми контрольного заходу з Інформаційних технологій з іспиту на залік. У ВНУ імені Лесі Українки опитування здобувачів здійснює навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти та оприлюднює на офіційному веб-сайті (<http://surl.li/omas>). В цілому ЕГ констатує згуртованість академічної спільноти ЗВО, що свідомо несе колективну відповідальність за розвиток ОП «Історія, європеїстика, археологія». Представники адміністрації, як і співробітники факультету історії, політології та національної безпеки та здобувачі, одночасно зацікавлені у розвитку ОП, і проводять відповідну політику, орієнтовану на роботу над різними індикаторами якості освітньої діяльності. Комунікація між різними щаблями освітнього процесу налагоджена шляхом проведення обговорень та опитувань.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

До процесу оцінки й перегляду ОП «Історія, європеїстика, археологія» активно долучаються представники стейкхолдерів. У ВНУ імені Лесі Українки сформована культура якості на всіх рівнях, яка сприяє постійному розвитку ОП та реалізації освітньої діяльності за цією програмою. ОП «Історія, європеїстика, археологія» забезпечена повним пакетом документації, що регламентує процедури з її розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду. До складу робочої групи розробників ОП входять представники здобувачів та стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

З метою удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти рекомендовано у нормативно-правовій базі ЗВО чітко визначити функції, обов'язки, права та відповідальність гаранта освітніх програм, конкретизувати механізми залучення здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів до процедур моніторингу і перегляду освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ВНУ імені Лесі Українки сформована дієва система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, проте доцільність її подальшого удосконалення та обмеженість розуміння студентською своєю повноважень та обов'язків в процедурах забезпечення якості ОП є підставою для оцінювання Критерію 8 за рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими і зрозумілими та знаходяться у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ВНУ імені Лесі Українки. Вони зафіксовані у Статуті ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/9kSQInm>), Положенні про організацію навчального процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/LkN1mlp>), Колективному договорі ВНУ імені Лесі Українки 2021-2025 рр. (<https://cutt.ly/rkNopHo>), Положенні про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/XkN9AER>), Положення про студентське самоврядування ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/pkoJDVE>) тощо. На думку ЕГ, п. 1.4. Положення про студентське самоврядування, а саме «право на участь у діяльності органів студентського самоврядування мають студенти денної форми навчання, аспіранти та докторанти...» обмежує права здобувачів заочної форми навчання у ВНУ імені Лесі Українки. П. 5.3.3. даного Положення визначає невтручання адміністрації ЗВО в діяльність ОСС як не безумовне, тоді як в п.8 ст. 40 Закону України «Про вищу освіту» таке невтручання є безумовним. Позитивно, що ЗВО не перекладає відповідальності за соціальну підтримку здобувачів в університеті на плечі ОСС.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ зафіксувала відсутність оприлюднення на офіційному веб-сайті проекту обговорення ОП 2020 р. На час акредитації було оприлюднено лише зміни до ОП 2020 р. (<http://surl.li/osdx>), та оновлений навчальний план 2020 р. (<http://surl.li/osdy>). З метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін, на веб-сайті університету та факультету історії, політології та національної безпеки розміщено анкету пропозиції щодо удосконалення ОП (<http://surl.li/osdz>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті ВНУ імені Лесі Українки, у розділі 032 Історія, європейстика, археологія розміщені ОП та навчальний план 2017 р., ОП та навчальний план 2020 р. (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istorii-politologii-ta-nacionalnoi-bezpeki>). Робочі програми дисциплін (силабуси) розміщені у підрозділі «Освітні компоненти» та «Вибіркові компоненти» (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-istorii-politologii-ta-nacionalnoi-bezpeki>). Під час акредитації ЕГ встановлено, що робочі програми дисциплін (силабуси) ОК 19, ОК 23, ОК26, ОК 28 та ін. ОП «Історія, європейстика, археологія» недоступні для перегляду та ознайомлення на офіційному веб-сайті ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ВНУ імені Лесі Українки вживає належних заходів щодо інформування всіх учасників освітнього процесу про їх права та обов'язки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендовано своєчасно та в повному обсязі оприлюднювати на офіційному веб-сайт інформацію про освітню діяльність за ОП «Історія, європеїстика, археологія». Уніфікувати інформаційний ресурс ЗВО для полегшення пошуку необхідної інформації. Відсутність на офіційному веб-сайті ВНУ імені Лесі Українки проєкту ОП 2020 р., низки робочих навчальних програм (силабусів) по ОП «Історія, європеїстика, археологія», сторінки окремих структурних підрозділів ЗВО слабо наповнені, бракує активних посилань.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП «Історія, європеїстика, археологія» в цілому відповідає визначеному критерію, а виконання зазначених рекомендацій лише покращить її реалізацію. ЕГ дійшла висновку, що дана ОП відповідає Критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Гарант ОП «Історія, європеїстика, археологія» Панишко Сергій Дмитрович, керівництво ВНУ імені Лесі Українки забезпечили всі необхідні умови для роботи ЕГ, вчасно надали затребувані документи та організували зустрічі відповідно до програми роботи ЕГ із використанням технічних засобів відеозв'язку. ЕГ отримала достатні підстави вважати, що освітній процес за даною ОП не є вдаваним та реалізується належним чином.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

B

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шніцер Ігор Омелянович

Члени експертної групи

Латиш Юрій Володимирович

Нефьодова Марина Олександрівна